

[Česko](#) [Svět](#) [Ekonomika](#) [Komentáře](#) [Studio N](#) [Audioverze](#) [E-shop](#) [Další ▾](#)

15. července 2021 8:57 **Hudba**

„Čekuj mou flow, loco.“ Lingvistka hledá jazykové klenoty v textech rapperů

TEREZA TŮMOVÁ

Anglicismy v českých rapových textech nejsou v dnešní době nic ojedinělého. Ilustrační foto: Pexels

Lingvistka Klára Trsková zkoumá netradiční téma: texty českých rapperů. Jejich tuzemská scéna se totiž nechává inspirovat řadou neotřelých výrazů ze zahraničí. Některé už pronikly i do běžné češtiny.

„Breaknu bad a s ní breaknu i tvou bad bitch. Žijem savage. Eddies skládat na sebe jak sandwich.“ Čeští rappeři ve svých textech často používají slova z cizích jazyků, zejména z angličtiny – nezřídka jde o vulgarismy.

Volba cizojazyčných sprostých slov má podle Trskové své důvody. První spočívá v tom, že české vulgarismy nejsou tolik rytmické jako anglické. „Mají povětšinou více slabik, a tak se nehodí do rapperského rýmu. S anglickými vulgarismy je to snazší, neboť bývají jedno- či dvouslabičné,“ vysvětluje lingvistka.

Zmiňuje i to, že vulgarismy v angličtině působí při poslechu skladby méně agresivně.

Král Flow – James Cole

*Jsem král **flow**¹, jsem **kinky**², mám dva prsty **stinky**³*

***Rakuji**⁴ jak **Sting**, **bitch**⁵, **king** vysere **king shit**⁶*

***Money flow**⁷ je stinky, nech si ty svůj linky (Fuj shit)*

1 anglicky plynulost / 2 angl. zvrhlý či zvrácený (v sexu), slovo však neneso negativní konotaci / 3 angl. smrdutý / 4 od angl. slova rack, což znamená dostávat lajky či peníze / 5 z angl, v tomto kontextu pravděpodobně znamená zatraceně / 6 angl., královský exkrement (hanlivě) / 7 angl. tok peněz

„Přestože někteří svou image staví na nadměrném užívání sprostých slov, není to v rapu nutnou podmínkou,“ upozorňuje Trsková. Například Kato z Prago Union nebo skupina WWW používají vulgarismy jen vzácně.

Není to ovšem jen angličtina, čím se rappeři ve svých textech inspirují. Mnozí z nich používají i přejímky ze španělštiny. Například Kup Kodein má v písni [Nechci City](#) slovo „loco“, což španělsky znamená bláznivý.

Cristovao: Mlácení ani extrémní komentáře mě už nesložily. Nejhorší bylo být dítětem, které sem prý nepatří

Přečtěte si také

Ve skladbě [Utíkej pryč](#) zazní „guap“, jehož význam se v různých jazycích liší. „Ve španělštině to znamená hezký či hezká. V anglickém slangu se význam slova posunul a znamená prachy, peníze nebo škváru,“ popisuje Trsková s tím, že čeští rapperi si osvojili anglický význam.

Kodein ve své tvorbě dává zároveň důraz na své kořeny – některá slova vyslovuje s ruským přízvukem. „Jeho skladby se v tomhle ohledu dost podobají estonskému Tommymu Cashovi, který rovněž pracuje s ruským akcentem,“ doplňuje jazykovědkyně.

Nechci City – Kup Kodein

*Chci jen jeden **loop**¹*

*Sluchátka, **mic**² a jebu stropy*

Kodeinovi se stěžujou

*Že prej na ně moc **loco**³*

1 hudební smyčka, vychází z angličtiny / 2 angl. mikrofon / 3 španělsky bláznivý

Čeští rapperi přejímají výrazy i od sousedů, zejména z němčiny. „V [textech rappera Jamese Colea](#) můžeme zaslechnout například německý výraz pro bratra, tedy bruder,“ říká lingvistka. Mnozí rapperi mají v oblíbě i romské slovo „more“, což znamená člověk.

Některá česká slova dostávají nový význam. „Třeba Yzomandias ve svých skladbách [Rodinnej Typ](#) nebo [Designer Flow](#) používá slovo sýr či sejra a myslí tím peníze,“ říká Trsková.

Od dvojsmyslů po pocity

Podle ní hudba ulice nemusí vždy dávat smysl. Existuje třeba žánr mumble rap, který se zásadě vyhýbá jakékoliv srozumitelnosti. „Spíš to připomíná hru s libozvučností nebo naopak nelibozvukem náhodných slabik,“ objasňuje.

Studio N: Rapper Drillminister chce být starostou Londýna. Jeho tvář nikdo nezná

[Přečtěte si také](#)

Na české scéně vystupuje i skupina rapperů, kteří svou image cíleně zakládají na tom, že jejich textům rozumí pouze oni a jejich „crew“ neboli skupina přátel.

„Byli to totiž jen oni, kdo se zúčastnil konkrétních událostí, o kterých se v dané skladbě rapuje,“ vysvětluje Trsková a dodává, že kryptičnost vyjadřování byla v rapu odjakživa. „Je to hudba subkultury či periferie. Lidé ji poslouchají většinou kvůli chytlavému rytmu,“ doplňuje lingvistka.

Designer Flow – Yzomandias

A silný jsme tak – jak nejslabší článek – stejně stojíme

*Pevně na zemi nohama a hlava je v oblacích, kapsy naplněný **sýrem**¹*

Nevidim vás, designer brýle, oči máme červený

*Bude to designer weedem (kouř), prodal mi to asi **designer dealer**²*

1 v tomto kontextu peníze / 2 angl. zprostředkovatel drogy zvané „designer drug“

Rap je podle ní velice dynamickým žánrem, který se za poslední dvě dekády zajímavě rozrůznil. První generace tuzemských rapperů se ve větší míře snažila využívat češtinu a sázela na dvojsmysl či poetická vyjádření. V současné době je v oblibě takzvaný emo rap, v němž interpreti jako Totally Nothin nebo Orion rapují o svých tíživých pocitech.

„Dříve nebylo obvyklé popisovat, jak se někdo řeže nebo jak má někdo problémy se závislostí či s mentálním zdravím,“ líčí vývoj rapu Trsková. Někteří punkoví rapperi ale nadále pokračují v tradici textů, v nichž kritizují fungování společnosti. Mezi ně patří například Hyenxxx, Johnny Násilník nebo Edoshův Kur-ník.

Hvězda na CCTV – Johnny Násilník

*Publikum tleská, **teenageri**¹ šílí*

Blíží se světla, sirény kvůli

Přijíždí městská, asi chce podepsat **GD**²

Hvězda na **CCTV**²

1 angl. pubertáči / 2 Interpreti ve svých textech používají různé zkratky, které kvůli rytimizaci textu vyslovují anglicky.

Rapperské texty podle jazykovědkyně neoceňuje jen nejmladší generace. „Jsou tu interpreti jako James Cole nebo Sifon, kterým je teď mezi pětatřiceti a pětačtyřiceti lety, a domnívám se, že mají stejně staré posluchače,“ říká Trsková. Dokáže si prý představit i seniory, kteří budou chtít se svým vnoučaty držet krok a budou poslouchat český rap.

Joint se nebalí, ale rolluje

Podle lingvistky pronikají některá slova z rapové subkultury i do obecné češtiny. Jedním z jich je například sloveso hrotit, které se objevuje například v [textech Huga Toxxx](#). „Dřív to znamenalo dělat hrot nebo něco naostrit či zašpičatit. Dnes jím i díky vlivu rapu myslíme o něco se usilovně snažit, až skoro přehnaně,“ vysvětluje výzkumnice.

Soft – Hugo Toxxx

Zapínám ten shit, novej motiv

*Furt mi v **rapgame**¹ leží loot, jdu si pro to*

*Poprvý v životě mám chuť to **hrotit**²*

Mám chuť to hrotit jooo, hrotit, jooo

1 z angl., označuje cokoliv spojené s rapem / 2 v tomto kontextu slovo „hrotit“ znamená o něco se usilovně snažit

Zmiňuje i sloveso „urollit“, které vychází z anglického slova „roll“, tedy balit nebo ubalit. Rappeři si tedy dnes už jointa neubalí, ale urollují. „Sloveso urolit se dokonce dostává na sociální sítě growshopů, kde píšou: Vyber si, z čeho urollíš,“ směje se lingvistka.

Populární čeští rappeři veršují o třetí říši. I jako recese je to nebezpečné, soudí Federace židovských obcí

Do mainstreamové češtiny proniklo i anglické „check“, tedy kontrolovat. „Čeština má tu perfektní vlastnost, že můžeme ke slovu přidávat přípony či předpony. Slovo check jsme si počestili na sloveso zčekovat či očekovat,“ říká Trsková.

Mohou se anglicismy jako „dissovat“, „vibovat“ nebo „pissit“ někdy dostat i do školních diktátů? „Je to možné, nicméně zavedení neologismů do běžné češtiny dost závisí na tom, jak moc je budou pisatelé užívat a jakým stylem je budou psát,“ popisuje Trsková postup kodifikace nových slov.

Klára Trsková

Pracuje v oddělení současné lexikologie Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR. Zaměřuje se na zaznamenávání nových slov v češtině. Drtivou většinu neologismů nachází v textech českých rapperů.

Ústav v roce 2012 rozjel online [Akademický slovník současné češtiny](#). Kromě výkladu slov obsahuje i nové neologismy, jako je například lockdown.

Pokud máte připomínku nebo jste našli chybu, napište na editori@denikn.cz.